

“НЕ ПІШЫЦЕ ПРА МЯНЕ, ЯК ПРА ЗОРКУ...”

Аб чым спявае вечарамі гітара? Якая загадка ў ёй, хто і калі яе разгадае?

Гітара Уладзіміра Захарава — асаблівая. А можа, рукі ў яго незвычайныя, можа, не пальцы ягоныя перабіраюць струны, проста нябачна па гэтых струнах, кропелька за кропелькай, пераліваецца яго душа ўсімі адценнямі, усімі колерамі гукаў?

Ходзіць ён па гродзенскіх ціхіх вуліцах і быццам бы нічым не вылучаецца сярод іншых. Нават наадварот, больш сціплы за многіх, заўсёды на людзях імкнецца быць непрыкметным. Такім сціплым і ціхім, маладым і вельмі абаяльным прыехаў ён у польскі горад Кракаў шэсць гадоў таму. Вядома, хваляваўся: упершыню ўдзельнічаў у Міжнародным конкурсе гітарыстаў. З Вялікабрытаніі, з Чэхіі, з Балгарыі і іншых краін з'ехаліся на конкурс каля 30 выканаўцаў.

І вось абвясцілі, нарэшце, ягонае прозвішча. Запелі-загучалі струны гітары, ірвануліся кудысьці ўвысь гукі з самай глыбіні душы... Не павярнуў спачатку, калі пачуў: ён — лаўрэат, ён — першы беларускі гітарыст, які прыняў удзел і стаў пераможцам на конкурсе такога высокага рангу!

Ужо праз год быў яшчэ адзін міжнародны конкурс. На гэты раз у Гданьску. Удзельнічалі ў ім толькі тыя, хто стаў лаўрэатам папярэдняга конкурсу. І зноў Уладзіміра Захарава не абмінуў поспех, ён стаў лаўрэатам сярод лаўрэатаў!

... Мы сядзім з Валодзем ва ўтульным пакоі, ён успамінае:

— Я ўдзячны зямлі польскай. Менавіта там я змог зразумець сябе сам як выканаўцу-гітарыста, змог раскрыць і выказаць тое, што было глыбока ў душы, у што я сам да канца і не верыў, але толькі прадчуваў усё гэта. Яно таміла мяне, прымушала шукаць невядома што, прымуша-

ла гадзінамі не разлучацца з гітарай, і, тым не менш, я не атрымліваў поўнага задавальнення.

... Не уснуць мне ночыю, —
Сердце громко б'ється.

Я влюблён в девочку,

И она — зовёт.

У якім узросце Валодзя Захараў напісаў гэтыя радкі — не гэтак важна. Аб сваім першым каханні ён успамінае з усмешкай лёгкага суму.

— Усё было вельмі ўзвышана і вельмі рана. Я вучыўся ў першым класе. Дзяўчынку звалі Наташай. Не, мы з ёю не сядзелі за адной партай. Проста вучыліся ў адным класе. І я заўсёды ішоў услед за ёю пасля ўрокаў. А жыла яна даволі далёка ад майго дома і вуліцы майго дзяцінства — Ажэшкі. Я не разумеў, што са мной адбывалася, але ўвесь час хацелася быць як мага бліжэй да Наташкі. І я зараз усё гэта памятаю да драбніц, як быццам было ўсё гэта толькі ўчора. Магчыма, тыя раннія ўражанні сталі потым падмуркам майго “Дзіцячага альбома”, у які я ўключыў 10 музычных мініячюр. Летась гэты альбом быў выдадзены ў Італіі.

— А як жа сям'я, Валодзя?

— Сям'і сваёй пакуль што не стварыў. Чакаю, калі сустрэну тую дзяўчыну, ад якой неба стане зорным, і захочацца жыць на зямлі гэтай бясконца... Разменьваць сваё пачуццё не хачу і не ўмею. Пакуль што самай лепшай майёй спадарожніцай застаецца гітара.

Вершы Валодзя Захараў піша з дзяцінства, хаця ў друку іх не аддае і паказвае далёка не кожнаму. Радкі яго паэзіі пранікнёныя, як і музыка, якую ён піша або выконвае.

Музыка зашэпталі ў мяне

в руках:

Огонька не вижу в голубых

глазах.

Равнодушье ваше холодной

зигмы, —

Музыка, как птица, гибнет

без любви.

— Гэта я напісаў паранаўча даўно. У апошні час вершы чамусьці не стукаюцца ў сэрца, а значыць, не пішуцца. Часу вольнага вельмі мала, як і ў большасці маіх калег-выкладчыкаў. Працую ў Гродзенскай музычнай вучэльні, дзе і сам некалі вучыўся. Работу спалучаў з завочнай вучобай у магістратуры Беларускай акадэміі музыкі, якую летась скончыў. Хачу заняцца навуковай працай: напісаць дапаможнік па паляпшэнні заняткаў камерных ансамбляў гітарыстаў.

— Скажы, у каго ты браў першыя ўрокі ігры на гітары?

— Калі гэта можна назваць урокам — ад маці. Яна па слыху проста іграла і спявала. Бацька — таксама. Была ў нас старэйшая гітара, потым неяк так здарылася, што яна знікла. Без гітары мы ўсе сумавалі. І вось аднойчы бацька купіў гітару ў цыганоў, таксама старую. Думаў, што ў доме ўзрадуецца, але выйшла наадварот: па дарозе дамоў ён “абмыў” сваю пакупку, прыйшоў залішне вясёлым. Маці на яго раззлавалася і закінула гітару пад ложак. Там яна даволі доўга пылілася. Мне тады было гадоў дзевяць. І я аднойчы “знайшоў” яе, паспрабаваў іграць. Можа, гэта і вызначыла мой жыццёвы выбар.

— І дзе ж яна зараз?

— Я яе падарыў летась гродзенскаму гісторыка-археалагічнаму музею, калі там праходзіў конкурс “Пяе над Гародняй гітара”. Разам з ёй падарыў таксама свае старыя

ноты і прызы, якія прывёз з Італіі.

Як ні дзіўна, але ні ў якой музычнай школе Уладзімір Захараў не вучыўся. Музыкай стаў займацца, калі ўжо быў у 7-ым класе. Папрасіў у маці грошы і пайшоў у Палац культуры хімікаў. Там быў вядомы вакальна-інструментальны ансамбль. Ды з эстраднай музыкой не пасябраваў, заняўся класічнай. Але ў музычную вучэльню яго адразу не прынялі, узялі спачатку ў сектар педпрактыкі пры вучэльні, дзе за адзін толькі год ён дасягнуў таго ўзроўню музычнага навучання, які дасягаецца за ўсе гады вучобы ў музычнай школе. У кансерваторыю таксама быў прыняты толькі з трэцяй спробы.

— Ёсць такія лацінскія выразы: “Праз цэрні — да зорак”...

— Ну, да зорак мне далёка. Для мяне галоўнае ў жыцці — не слава і грошы, а магчымасць займацца любімай справай, магчымасць выказаць сябе і ўсё, што напаўняе (я б нават сказаў, перапаўняе) маю душу. Не пішыце пра мяне, як пра зорку. Калі нават і зорка, дык нябачная.

Але з гэтым нельга пагадзіцца. Святло яго багатай душы, яго музыкі і вершаў — самы чысты і яркі прамень. І невяпадкова ўжо некалькі гадоў запар запрашаюць Уладзіміра Захарава на гасцролі ў Іспанію, на мнагалюдныя фестывалі, дзе слухаюць гітарыста, можа, нават з большай любоўю, чым на роднай прынёманскай зямлі.

Марыя ШАЎЧОНАК
г.Гродна

КУЛЬТУРА № 15–16 8–14 мая 1999 г.

Шаўчон ак М.

“Не пішыце пра мяне, як пра зорку...” // Культура. — 1999. — 8-14 мая (№ 15-16). — С. 9.